

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 18 febr. 1908 kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående reglering af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:o U. A.)

Ordinarie anslag.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflättna *Höjning af* propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t, *kabinetts-* under åberopande af hvad chefen för justitiedepartementet den 13 i samma *sekreterarens arfvode.* månad anført till statsrådsprotokollet i fråga om höjning af arfvodet till [1.]*) expeditionsscheferna i statsdepartementen, uti punkt 1 under tredje hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja arfvodet till kabinettssekreteraren med 2,100 kronor till 9,600 kronor, däraf 3,000 kronor skulle anses motsvara tjänstgöringspenningar, och får utskottet, under hänvisning till hvad utskottet angående höjning af arfvodena till expeditionsscheferna i statsdepartementen uttalat i utlåtandet n:o 7 angående utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, hemställa,

att Riksdagen må höja arfvodet till kabinettssekreteraren med 1,500 kronor till 9,000 kronor, däraf 3,000 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

Vid bifall till denna framställning kommer anslaget till utrikesdepartementet, nu 73,050 kronor, att höjas med 1,500 kronor till 74,550 kronor.

Beskickningar och konsulat.

[2.]

2:o) Kungl. Maj:t har under punkt 2 af tredje huvudtiteln föreslagit Riksdagen att

dels beträffande beskickningen i Buenos Aires höja ministerresidentens löneförmåner med 21,000 kronor till 42,000 kronor, hvaraf 6,600 kronor i egentlig lön, 11,400 kronor i hyresbidrag och 24,000 kronor i ortstillägg;

dels uppföra lön för en konsul i New-York med 24,000 kronor, hvaraf 5,400 kronor i egentlig lön, 6,600 kronor i hyresbidrag och 12,000 kronor i ortstillägg;

dels höja vicekonsulns i New-York löneförmåner med 3,000 kronor till 12,000 kronor, hvaraf 3,600 kronor i egentlig lön, 4,200 kronor i hyresbidrag och 4,200 kronor i ortstillägg;

dels ock medgifva, att till konsuln i New-York må mot redovisningskyldighet utgå ett årligt kontorskostnadsanslag med högst 6,000 kronor.

Departementschefen har beträffande denna framställning anfört följande:

»Den stabilitet, som hvarje lönestat bör äga, lärer icke, då fråga är om en tjänstemannakår, hvars medlemmar i likhet med diplomat- och konsulatkåren äro spridda öfver så godt som hela jordklotet, kunna påräknas i samma mån som i fråga om öfriga statens tjänstemän. Frånsedt svårigheten att noggrant afmäta lönerna efter hvad lefnadskostnaderna å hvarje ort kräfva, inträda gifvetvis än i ett, än i ett annat land betydande växlingar härutinnan, hvilka icke kunna lämnas obeaktade. Det lärer på grund af dessa omständigheter icke kunna undvikas, att, därest man önskar upprätthålla grundsatsen om lönernas afmätande efter lefnadskostnaderna å tjänstgöringsorten, den för ifrågavarande tjänstemän fastställda lönestat måste oftare undergå jämkningar än eljest beträffande dylika stater är fallet.

Vidare bör ihågkommas, att själfva organisationen af vår representation i utlandet är underkastad växlingar i högre grad än andra organisationer. Särskildt hvad konsulatväsendet angår, hvilket i främsta rummet är afsedt att tillgodotaga våra handels- och sjöfartsförbindelser och därför måste noggrant anpassa sig efter dessa, torde man städse vaket söka iakttaga såväl när nya poster behöfva upprättas eller redan befintliga ytterligare utvecklas som äfven när poster, som på grund af förändrade förhållanden blifvit öfverflödiga, böra indragas. En viss smidighet i organisationen är gifvetvis af nöden.

Till dessa allmänna grunder kommer ytterligare ett skäl, som förklarar, hvarför jag redan nu, endast två år efter den nu gällande organisationens antagande, anser mig böra föreslå vissa ändringar därutinnan. Såsom jag år 1906 vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t framhöll, hade såväl den kommitté, som framlagt det förslag i ämnet, hvilket låg till grund för Kungl. Maj:ts framställning, som äfven granskande myndigheter synnerligen begränsad tid till sitt förfogande. Omständigheterna framtvingo som bekant en forcerad behandling af ärendet. Särskildt kunde icke noggranna uppgifter rörande lefnadskostnaderna å de olika orterna hinna att inhämtas.

Det är emellertid för närvarande min afsikt att framlägga förslag till ändring endast beträffande sådana punkter, där detta ovillkorligen tarfvas. Jag håller väl före, ehuru jag icke nu är i tillfälle att framlägga något rikhaltigare material till stöd för mitt påstående, att särskildt en och annan af de lägre aflönade konsulsposterna kräfva en obetydligare förbättring i löneförmånerna samt att måhända äfven i öfrigt organisationen kan tarfva en eller annan jämkning, men torde härmed böra anstå, till dess erfarenheten hunnit tala ett fullt öfvertygande språk. Däremot anser jag det vara min skyldighet att redan nu föreslå dels en af den oerhörda prisstegringen i Amerika betingad löneförhöjning till ministerresidenten i Buenos Aires, dels och en starkare organisation af Sveriges konsulära representation i New-York.

Beträffande nu först ministerresidentens posten i Buenos Aires, hvilken befattning inrättades i sammanhang med den nya organisationens genomförande år 1906, anslogs till densamma en sammanräknad lön af 21,000 kronor, eller i egentlig lön 6,600 kronor, hyresbidrag 4,200 kronor samt ortstillägg 10,200 kronor. I en till mig ställd skrifvelse af den 11 sistlidne september har ministerresidenten Gylden påpekat lönens otillräcklighet.

Beskickningen i Buenos Aires.

Efter att till en början hafva framhållit, hurusom han, oaktadt knappast ett år förflutit sedan nu gällande aflöningsstat för beskickningar och konsulat blifvit fastställd, såge sig nödsakad att inkomma med anhållan om aflåtande af framställning till nästkommande års riksdag om en väsentlig löneförbättring, alldenstund det icke vore möjligt att med den nuvarande lönen lefva såsom beskickningschef i Buenos Aires utan att af enskilda medel tillskjuta högst afsevärda belopp årligen, fortsätter han i hufvudsak sålunda:

Redan år 1900, då förre generalkonsuln S. A. Christophersen i skrifvelse af den 1 augusti förordade upprättandet af ett lönadt generalkonsulat i Buenos Aires, föreslog han en lön af 18,000 kronor och ett kontorskostnadsanslag af 6,000 kronor eller ett för allt 24,000 kronor.

Sedan den tiden hafva lefnadskostnaderna i Buenos Aires ökat med öfver 50 % dels på grund af den allmänna prisstegringen, som ägt rum snart sagdt allestädes, och dels på grund af den med de goda skördarna under åren 1900—1905 följande stora stegringen af välmågan i Argentina. Mest bidragande torde dock vara den genom en rad af strejker framkallade stora stegringen af arbetslönerna i Argentina.

En bild af landets välmåga erhålles af nedanstående tablå öfver de senaste årens handelsbalans till Argentinas favör.

År 1897	2,880,351	\$ guld à kr. 3,60
» 1898	26,400,558	» » »
» 1899	68,066,860	» » »
» 1900	41,115,143	» » »
» 1901	53,756,353	» » »
» 1902	76,447,471	» » »
» 1903	89,777,924	» » »
» 1904	76,851,556	» » »
» 1905	117,689,421	» » »
» 1906	22,283,308	» » »

Efter den erfarenhet ministerresidenten vunnit under sju månaders vistelse i Buenos Aires, komme hans lefnadskostnader ungefär att ställa sig på följande vis.

Hyra, 580 per månad	6,960
Tjänare	3,600
Hushållet, 600 per månad	7,200
Belysning, 50 » »	600
Bränsle, 90 » » under 4 mån.	360
Kläder	2,000
Barnuppfostran	2,000
Läkare och medicin	500
Diverse	1,780
	Summa 25,000 *

Hyrorna i Buenos Aires torde höra till de högsta, som någonstädes förekomma. Tomtvärdets enorma stegring tillsammans med den ringa till-

* I skrifvelsen förekommande prisuppgifter äro, där ej annat särskildt är angifvet, beräknade enligt den s. k. argentinska pappersdollarn = 1 kr. 61 öre i svenskt mynt.

gången på beboeliga hus hade bestämt de nuvarande höga prisen. Landets egna invånare bebodde i regel egna hus, och då så godt som allt tillgängligt kapital användes till landtbruk och jordspekulationer, byggdes mycket få hus i ändamål att uthyras och s. k. hyreskaserner vore så godt som okända. För närvarande betalade ministerresidenten 580 \$ per månad för en allt annat än luxuös eller representativ bostad, ganska långt belägen från stadens centrum. Efterfrågan på bostäder vore så stor, att en bättre sådan i regeln uthyrdes första eller andra dagen den annonserades ledig, ja ofta efter några få timmar.

Efter att hafva berört de lönebelopp, som tjänstefolk plägade betinga sig, i hvilket afseende ministerresidenten särskildt angifvit, hurusom en kokerska eller kock fordrade från 75 à 80 \$ per månad upp till 100 à 120 \$ samt en betjänt 70 à 80 och en husjungfru 50 à 60 \$, fortsätter ministerresidenten vidare:

Hvad hushållet beträffade, ställde sig priserna på lifsmedel väl så dyra som i Stockholm, om man räknade dollarn för en krona, ja i många fall dyrare. Den enda vara, som kanske vore något billigare, vore kött, för hvilket priset dock uppginge till 80 à 90 centavos per kg. i genomsnitt.

Belysningen vore mycket dyrbar. Elektricitet betingade 46 centavos per kilowattimme och fotogen ungefär 40 centavos per liter.

Bränsle, som vintertiden åtginge i stora kvantiteter på grund af husens och eldstädernas beskaffenhet, vore mycket dyrt. I de flesta rummen finnes ingen annan möjlighet än att elda med fotogenkaminer eller elektricitet, hvilket vore allt annat än ekonomiskt. Att inköpa bränsle, af hvilket slag det vara må, i större kvantiteter och eventuellt tullfritt, låte sig ej göra, då husen hvarken hade källare eller vindsvåningar och ej heller någon inredning af skåp, garderober eller dylikt, som skulle kunna användas till förvaringsrum.

Kläder, som toges in tullfritt, fördyrades ej oväsentligen genom frakt och emballage.

Läkarearfvodena ställde sig i proportion med öfriga utgifter. Hvarje konsultation hemma hos läkaren kostade 10 \$ och i hemmet 20 \$. Operationer voro mycket dyra och tandläkare tillämpade taxor, som vore okända i Europa. Ett årligt medeltal af 500 \$ torde vara knappt räknadt för läkare och medicin.

Med en lön af 25,000 \$ återstode sedan 1,780 \$ för diverse utgifter, däri inräknadt skatter, pensionsafgifter, ledamotsafgifter i sällskap, välgörenhet, möblers underhåll m. m.

Särskildt dyrbar vore åkning i Buenos Aires. Hyrverken tillhandahölle häst och vagn för ett pris af 5,000 \$ per år och för hvarje gång kostade en hyrvagn 15 \$. Vid många tillfällen vore det icke möjligt att undvika begagnande af dylika. Med de stora distanserna vore det äfven ofta nödvändigt att anlita vanliga droskor och vore äfven dessa väsentligen mycket dyrare än i Stockholm.

Det kunde visserligen icke förnekas, att prisen för närvarande vore ytterligt uppskrufvade och ett en reaktion förr eller senare måste inträffa, men dels torde priserna aldrig gå ned i någon mera nämnvärd grad och dels föreläge inga anledningar just nu, att reaktionen skulle inträffa inom den närmaste framtiden. Skördeutsikterna vore mycket goda, och Argentina beredde sig på ett lysande exportöfverskott igen. Komme därtill en beramad utställning till stånd 1910 för att fira landets 100-åriga oberoende, vore det mycket troligt, att allt komme att ytterligare stiga.

På grund af hvad ministerresidenten sålunda anfört hemställer han, att lönen till ifrågavarande befattning måtte höjas till 25,000 \$ eller rundt taget 40,000 kronor, hvilken summa utgjorde ett minimum, under hvilket det ej vore möjligt att något så när representera Sverige utan att behöfva sätta till af enskilda medel.

Slutligen hemställer ministerresidenten, att då det tillskott till hans nuvarande lön, som han under 1907 fått af egna medel vidkännas, mycket öfverstege det belopp, hvaruppå han från början varit beredd, och då han icke kunde finna någon utväg att härmed fortsätta ytterligare ett år, framställningen om en löneförbättring måtte ske i sådan form, att densamma finge retroaktivt utgå från den 1 januari 1908.

Hvad sålunda ministerresidenten Gylden anfört om lefnadskostnaderna i Argentina har äfven vunnit bekräftelse från annat håll. Jag vill sålunda bland annat erinra därom, att i en nyligen för franska deputeradekammaren framlagd rapport rörande den franska utrikesbudgeten de olika länderna indelats alltefter lefnadskostnadernas storlek i 6 olika zoner, därvid hela den amerikanska kontinenten hänförts till den 6:e eller dyraste zonen. För jämförelses skull må nämnas, att af europeiska länder, som särskildt äro kända för dyra lefnadskostnader, England ansetts böra hänföras till 3:e och Ryssland till 4:e zonen. En af ministerresidenten Gylden uppgjord förteckning å åtskilliga i Buenos Aires anställda diplomaters löneförmåner gifver äfven otvetydigt vid handen, att dessa löner i allmänhet beräknats efter en högre måttstock.

På de af ministerresidenten Gylden anförda uppgifter, hvilkas riktighet icke lärer kunna bestridas, anser jag således en höjning af lönen för ifrågavarande befattning ovillkorligen af behovet påkallad; och torde

därför utan icke någon befinnas villig att bekläda densamma. Jag anser afven, att ifrågavarande löneförhöjning måsta redan från år 1908 komma befattningens innehafvare till godo; och torde därför afven ett extra anslag för detta ändamål böra begäras.

Ministerresidenten Gylden har föreslagit lönens höjande till 40,000 kronor. Någon minskning i detta belopp synes mig icke med den motivering, som af honom ofvan angifvits, kunna ifrågasättas, utan finner jag med betraktande jämväl däraf att samtliga till utrikesdepartementets i utlandet anställda tjänstemän utgående löneförmåner afpassats sålunda, att beloppen kunna jämt delas med 12, ifrågavarande lön böra sättas till 42,000 kronor eller i egentlig lön 6,600 kronor, i hyresbidrag 11,400 kronor samt i ortstillägg 24,000 kronor. Den obetydliga höjning, som detta mitt förslag innebär utöfver hvad ministerresidenten förordat, synes mig vara väl motiverad däraf att han, såsom af hans skrifvelse framgår, i allmänhet beräknat utgifterna ganska lågt.

I en underdånig skrifvelse af den 14 sistlidne december har en-
voyén i Washington H. Lagercrantz anfört följande: *Konsulatet i
New-York.*

För närvarande ägde den anordning rum i afseende på konsulatrepresentationen i New-York, att Eders Kungl. Maj:t kunde efter godtfinnande därstädes upprätta antingen ett olönadt konsulat, vid hvilket den olönade konsuln biträdades af en lönad vicekonsul, eller ock endast ett lönadt vicekonsulat. Lönen för vicekonsuln vore i båda fallen bestämd till 9,000 kronor, hvarjämte i det senare fallet tillkomme ett belopp af 2,100 kronor såsom ersättning för hållande af kontorslokal. Mot den ifrågavarande anordningen torde befogade anmärkningar kunna göras. Det syntes nämligen under alla förhållanden mindre lämpligt, att Sverige skulle representeras i New-York endast af en vicekonsul, och det tillägg, som åt denne vore bestämdt för hållande af kansli-lokal (eller 2,100 kronor) vore fullkomligt otillräckligt med hänsyn till de dyra hyrorna i New-Yorks affärscentrum.

Vid sådant förhållande vore Eders Kungl. Maj:t uteslutande hänvisad till det andra alternativet eller att i New-York anställa en olönad konsul med biträde af en lönad vicekonsul. På detta sätt hade ock tills nu, sedan den nya organisationen trädt i kraft, konsulatrepresentationen uppehållits i New-York.

Det torde emellertid med fog kunna ifrågasättas, huruvida icke New-Yorks betydelse kräfde upprättande därstädes af ett lönadt konsulat med biträde af en lönad vicekonsul. New-York ägde i mer än ett afseende karaktären af inkörsporten till Amerikas Förenta stater; genom New-York

passerade strömmen af immigranter och besökande af olika slag; New-York vore den obestridda medelpunkten för Amerikas handel. Härtill komme, att i New-York och dess närmaste omgifning bodde cirka 150,000 svenskar. Då dessutom där vore placerad den enda aflönade konsulat tjänstemannen i Amerika, blefve det helt naturligt en följd, att en stor del af de nära två millioner svensk-amerikaner, som behöfde framställa några frågor, vände sig antingen till legationen i Washington eller direkt till New-York i stället för till de oaflönade vicekonsulaten, hvilka hvarken kunde eller ansåge sig behöfva svara på en mängd bref rörande tillämpningen af vår värnpliktslag, skatternas storlek, de formella iakttagandena för att vinna medborgarskap o. d., hvilket berörde dem, som umginges med planen att möjligen återvända till fosterjorden efter att i Amerika hafva grundlagt ett relativt ekonomiskt oberoende.

Då dessutom ministern, som tillika vore generalkonsul, vore bosatt i Washington, kunde det icke undvikas, att en stor del af det arbete, som skulle åligga generalkonsuln, måste falla på konsulatet i New-York. Washington vore nämligen nästan alldeles utan beröring med den merkantila världen och äfven ganska täta besök i New-York bragte näppeligen ministern i nog intim kontakt med de ledande männen i Amerikas kommersiella värld. Legationen blefve sålunda nödsakad att ofta använda konsulatet i New-York för att biträda generalkonsuln, då han af andra åligganden vore förhindrad företaga den 6 à 7 timmars resan till New-York.

Ofvan berörda anordning, som 1906 vidtogs i fråga om rätt för Konungen att beträffande vissa konsulsposter välja mellan två alternativ: antingen en olönad konsul med biträde af en lönad vicekonsul eller endast en lönad vicekonsul framkallades (såsom framginge af utrikesministerns yttrande till statsrådsprotokollet) af en tvekan, huruvida man kunde vara viss, att en till befattningen lämplig person alltid vore att tillgå för den olönade konsulsbefattningen. Denna tvekan hade så till vida be-
sannat sig, att det syntes omöjligt erhålla en oaflönad konsul i New-York, som både vore lämplig för platsen och villig att ägna så mycket tid åt arbetet, som detta kräfde. I regeln torde den olönade konsuln själf vara upptagen af omfattande privat verksamhet, hvadan det icke kunde begäras, att han skulle nedlägga något större arbete eller offra någon väsentlig tid på de dagliga, löpande göromålen. Dessa vore emellertid, efter hvad ministern vid upprepade besök å platsen erfarit, af en sådan omfattning, att en ensam person icke kunde medhinna dem.

På grund af det stora afståndet från hemlandet och omöjligheten att komma i daglig beröring med generalkonsulatet, måste konsuln så godt

som på egen hand afgöra många frågor, utan att tillfälle gäfves att inhämta instruktioner. De stora afstånden i staden nödvändiggjorde ock omedelbar handläggning af ärenden, då man i regel ej gärna kunde anmoda besökande att komma igen nästa dag. Ett besök på konsulatet toge i de flesta fall en hel förmiddag. En stor mängd göromål påkallade emellertid med nödvändighet vicekonsulns personliga närvaro utom konsulatlokalen, ofta långt utanför staden, såsom samtal i arfsmål med public administrator och advokater, axtraditions-göromål, som vanligen under flera dagar uteslutande lade beslag på hans tid, tvister mellan svenska firmor och köpmän på platsen, delgifningar af stämningar och testamenten, ofta till personer, boende i aflägsna utkanter af staden och svära att anträffa, personlig introduktion af resande svenska affärsmän och andra, som i offentligt uppdrag besöka landet.

Af de intryck, ministern erhållit vid sina besök i New-York, och af de upplysningar han därvid inhämtat, framginge, att en person, som uteslutande i dylika ärenden användes utanför ämbetslokalen, skulle hafva fullt upp att göra hvarje arbetsdag året om, utom de vanliga kontorsgöromålen, som gäfve full sysselsättning åt en man. Vicekonsuln i New-York kunde därför för närvarande i regel icke sluta dagens arbete förrän sent på eftermiddagen vid half sjutiden och nådde i vanliga fall hemmet först en timme senare, och söndagarna förvandlades oftast till arbetsdagar. En följd af detta var, att vicekonsuln ej kunde gifva någon tid åt annat arbete — huru viktigt detta än vore — än åt det nödvändiga, löpande. Han hade icke heller åtnjutit någon ledighet sedan augusti 1905.

De icke löpande göromålen såsom afgifvande af årsberättelse, handledning och råd åt de många under konsulatet sorterade vicekonsulerna, vaket iakttagande af affärslifvets utveckling, vore af den största betydelse för vårt land. Det kräfdes dessutom någon, som ögonblickligen kunde träda i vicekonsulns ställe vid sjukdomsfall eller då denne begagnade sig af semester. Konsulatgöromålen i New-York vore nämligen af den beskaffenhet, att de icke kunde få afstanna, och ministern hade mer än en gång frågat sig, utan att få svar på frågan, huru han skulle ordna förhållandena i New-York, om vicekonsuln plötsligt sjuknade.

Vidare måste vid den nuvarande anordningen anmärkas, att vice konsulns lön vore otillräcklig. Hans lön utgjorde i amerikanikt mynt ej fullt 200 dollars per månad, och hans utgifter vore af dem ministern kunnat kontrollera följande, likaså per månad:

hyra för ett mycket enkelt hus utanför staden .	46: —
lön till tjänare	22: —
skatter, lyse, pensionsavgifter m. m.	25: —
	Summa 93: —

Det återstode sålunda 100 dollars per månad för mat, kläder, läkarvård för konsuln själf, hustru och barn. 100 dollars motsvarade icke på långt när 200 kronor i Sverige.

Ett besök i hemlandet då och då, som för tjänsten vore synnerligen önskvärdt, kunde under sådana förhållanden naturligtvis ej komma i fråga.

På grund af hvad ministern således anfört, syntes det honom högeligen önskvärdt, att den nuvarande anordningen ändrades så till vida:

att Sveriges konsulära representation i New-York bestode	
af en aflönad konsul med en lön af	24,000 kronor
och ett kontorskostnadsbidrag af	6,000 »
	tillsammans 30,000 kronor
en aflönad vicekonsul	12,000 kronor
allt per år.	

För jämförelse meddelades slutligen några främmande makters konsulatlöner:

Tyskland, generalkonsuln	cirka 37,000 kronor.
konsuln	» 22,000 »
Italien, generalkonsuln	» 37,000 »
Frankrike, generalkonsuln	» 52,000 »
England, generalkonsuln	» 41,000 »
konsuln	» 14,000 »
Norge, konsuln	» 20,000 »
Danmark, konsuln	» 18,000 »

Danska konsulns lön hade emellertid befunnits allt för liten, och hade uppgifvits, att ett förslag förelåge (om det icke redan vore afgjort) att öka hans lön till 24,000 kronor.

De löner, som sålunda föreslagits, syntes visserligen höga, men lefnadskostnaderna i Amerika hade under de senaste åren oerhört stegrats. De konsulära tjänstemännen å denna plats borde dessutom icke genom för knappt tilltagen aflöning lockas till någon privat affärsverksamhet vid sidan af sin tjänst.

Så länge unionen med Norge ägde bestånd, fanns i New-York ett lönadt konsulat, hvars innehafvare förutom kontorskostnadsersättning till ett belopp af 8,000 kronor uppbar en lön af 30,000 kronor. Vid konsulatet var anställd en vicekonsul med en årlig lön af 9,000 kronor. Då jag år 1906 anslöt mig till diplomat- och konsulatkommitténs förslag om indragning af ifrågavarande konsulat samt dess ersättande med ett olönadt sådant, skedde detta med hänsyn till obetydligheten af den svenska sjöfarten på Norra Amerika. Erfarenheten har emellertid nu, på sätt af nyssåberopade skrifvelse framgår, otvetydigt ådagalagt, att denna anordning är mindre lämplig och icke ägnad att fullt tillvarataga Sveriges konsulära intressen på denna ort. Anledningen härtill är, såsom envoyén Lagercrantz framhållit, bland annat mängden af de göromål, som åligga konsulatet på grund af det stora antalet landsmän, som finnas i New-York och närmaste omnejd. Det är tydligt, och detta icke minst med hänsyn till önskvärdheten att upprätthålla förbindelsen mellan moderlandet och i utlandet bosatta svenskar, att intet bör eftersättas i fråga om värden af dessa senares intressen. Jag anser därför, att man nu bör återgå till samma anordning som förut eller upprättande af ett lönadt konsulat i New-York jämte anställande vid detsamma af en lönad vicekonsul. Mot de af envoyén Lagercrantz föreslagna lönebeloppen 24,000 kronor för konsuln och 12,000 kronor för vicekonsuln har jag intet att erinra, och torde de i likhet med öfriga löneförmåner, böra uppdelas, för konsuln: 5,400 kronor egentlig lön, 6,600 kronor hyresbidrag och 12,000 kronor ortstillägg samt för vicekonsuln: 3,600 kronor egentlig lön, 4,200 kronor hyresbidrag och 4,200 kronor ortstillägg. Härtill skulle ytterligare komma ett kontorskostnadsbidrag mot redovisningsskyldighet af 6,000 kronor. För närvarande åtnjuter af de lönade konsulaten endast generalkonsulatet i London ett dylikt bidrag — detta på grund däraf att bostadsförhållandena i London omöjliggör kansli-lokalens förenande med hyresbostaden. Samma skäl tala, på sätt envoyén Lagercrantz framhållit, äfven för beviljande af ett dylikt bidrag till nu ifrågavarande konsulat. Det till generalkonsulatet i London anslagna kontorskostnadsbidrag, hvilket likaledes utgör 6,000 kronor, utgår från förslagsanslaget skrifnmaterialier, expenser, ved, ljus m. m. och torde följaktligen äfven det nu ifrågasatta kontorskostnadsbidraget böra bestridas af samma anslag, hvilket således för ändamålet torde böra ökas med 6,000 kronor.

Allt i allt skulle således kostnaden för den ifrågasatta organisationen uppgå till 42,000 kronor. För närvarande utgår till den olönade konsuln ett kontorsanslag af 4,000 kronor, hvarjämte han i expeditiönsafgifter uppbar ett ungefär motsvarande belopp, och vicekonsuln har en lön af

9,000 kronor. Kostnaden för den nuvarande anordningen uppgår således till 17,000 kronor, hvadan ökningen för den nu föreslagna skulle blifva 25,000 kronor.»

Utskottets
yttrande.

Af hvad i ärendet blifvit anfördt synes till fullo framgå, att en väsentlig ökning af de till ministerresidenten i Buenos-Aires nu utgående löneförmåner är af behovet påkallad. Då emellertid ministerresidenten själf i sin angående löneförbättringen gjorda framställning yttrat, att priserna i Buenos Aires för närvarande vore ytterligt uppskrufvade, och att en reaktion förr eller senare måste inträffa, har utskottet ansett ökningen icke böra göras så stor, som Kungl. Maj:t föreslagit, utan kunna begränsas till 15,000 kronor, hvarigenom löneförmånerna skulle komma att uppgå till sammanlagdt 36,000 kronor. Af ökningen synes största delen eller 10,800 kronor böra läggas till posten »ortstillägg» samt återstoden 4,200 kronor, till posten »hyresbidrag».

Beträffande öfriga under denna punkt af Kungl. Maj:t gjorda framställningar har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag; och får utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen må:

a) beträffande beskickningen i Buenos-Aires höja ministerresidentens löneförmåner med 15,000 kronor till 36,000 kronor,, hvaraf 6,600 kronor i egentlig lön, 8,400 kronor i hyresbidrag och 21,000 kronor i ortstillägg;

b) uppföra lön för en konsul i New-York med 24,000 kronor, hvaraf 5,400 kronor i egentlig lön, 6,600 kronor i hyresbidrag och 12,000 kronor i ortstillägg;

c) höja vicekonsulns i New-York löneförmåner med 3,000 kronor till 12,000 kronor, hvaraf 3,600 kronor i egentlig lön, 4,200 kronor i hyresbidrag och 4,200 kronor i ortstillägg; samt

d) medgifva, att till konsul i New-York må mot redovisningsskyldighet utgå ett årligt kontorskostnadsanslag med högst 6,000 kronor.

Vid bifall till dessa framställningar komma anslaget till beskickningar och konsulat, nu uppgående till 831,600 kronor, att höjas med 42,000 kronor till 873,600 kronor samt förslagsanslaget skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m., nu 92,500 kronor, att ökas med 6,000 kronor till 98,500 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

3:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som finnas i nu gällande Öfriga ordinarie anslag. riksstat uppförda å denna hufvudtitel, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon förändring.

Till statsrådsprotokollet yttrade departementschefen i fråga härom, att det visserligen kunde ifrågasättas, att, då under förutsättning af bifall till förslaget om upprättande af ett lönadt konsulat i New-York det till det nuvarande olönade konsulatet utgående kontorskostnadsbidraget af 4,000 kronor bortföle, det anslag, hvaraf dessa medel utginge, eller förslagsanslaget ersättningar till olönade konsulter och vicekonsulter skulle minskas med nämnda belopp. Men då detta anslag vore ganska knappt tillmätt, ansåge departementschefen det icke vara tillrådligt.

I anledning häraf hemställer utskottet,

att samtliga de ordinarie anslag under denna hufvudtitel, i afseende å hvilka utskottet icke här ofvan framställt särskilda förslag, må i riksstaten för år 1909 uppföras till oförändrade belopp; dock att anslaget till skrifmaterialier, expenser, ved m. m. må få till beloppet jämkas i den mån, som för jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt.

Extra anslag.

4:o) För fortsatt afgifvande af »Sveriges traktater» har Kungl. Maj:t jämväl för år 1909 äskat ett extra anslag af 4,500 kronor; och får utskottet, under hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 13 januari innevarande år anfört angående detta ärende, hemställa, *Sveriges traktater.*
[3.]

att Riksdagen må till fortsatt utgifvande af »Sveriges Traktater» för år 1909 på extra stat bevilja ett anslag af 4,500 kronor.

5:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 4 af denna hufvudtitel föreslagit, hemställer utskottet, *Internationella skiljedomstolens byrå i Haag.*
[4.]

att Riksdagen må, i likhet med föregående år, till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under innevarande år för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* å extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

*Internationella
fredsbyrån
i Bern.*
[5.]

6:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 5 af tredje hufvudtiteln föreslagit, hemställer utskottet,

att Riksdagen må såsom bidrag till *den internationella fredsbyrån i Bern* å extra stat för 1909 anvisa ett belopp af 750 kronor.

*Personliga
godtgörelser
för mistade
konsulat-
afgifter.*
[6.]

7:o) Med anledning af hvad Kungl. Maj:t uti punkt 6 under tredje hufvudtiteln föreslagit, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad under föregående år ägt rum, såsom extra anslag för år 1909 till *personliga godtgörelser för mistade konsulatavgifter* bevilja 11,000 kronor.

*Personliga
lönetillägg.*
[7.]

8:o) Då utskottet icke haft något att erinra mot hvad Kungl. Maj:t uti punkt 7 af denna hufvudtitel föreslagit, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må såsom extra anslag för år 1909 till *personliga lönetillägg* åt generalkonsulerna Danielsson i London och Ameen i Hamburg bevilja 5,500 kronor.

*Lönetillägg
för minister-
residenten i
Buenos
Aires.*
[8.]

9:o) I punkt 8 under denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t, med åberopande af hvad under punkt 2 här ofvan i detta ämne blifvit anfördt, föreslagit Riksdagen medgifva

att å extra stat för år 1909 såsom lönetillägg för ministerresidenten i Buenos Aires bevilja 21,000 kronor att af denne uppbäras, 7,200 kronor under de villkor, som i fråga om hyresbidrag äro stadgade samt återstående beloppet under de villkor, som för ortstillägg gälla;

äfvensom att ifrågavarande belopp måtte under år 1908 af tillgängliga medel få utanordnas.

Under hänvisning till sitt yttrande under punkt 2 här ofvan får utskottet hemställa,

att Riksdagen må å extra stat för 1909 såsom lönetillägg för ministerresidenten i Buenos Aires bevilja 15,000 kronor att af denne uppbäras 4,200 kronor under de villkor, som i fråga om hyresbidrag äro stadgade, samt återstoden af beloppet under de villkor, som för ortstillägg gälla, äfvensom medgifva, att ifrågavarande belopp må få under år 1908 af tillgängliga medel utanordnas.

10:o) Kungl. Maj:t har vidare uti punkt 9 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 till arfvode för en legationssekreterare vid beskickningen i Tokio och Peking bevilja 7,500 kronor att månatligen till honom utbetalas.

Arfvode till
en legations-
sekreterare
vid beskick-
ningen i
Tokio och
Peking.
[9.]

Departementschefen har vid föredragning af detta ärende till statsrådsprotokollet anfört följande:

»I skrifvelse af den 29 sistlidne augusti har Eders Kungl. Maj:ts minister i Tokio och Peking, jämte annälan, att legationssekreteraren öfver stat H. Bildt, hvilken utan någon aflöning tjänstgjort vid beskickningen såsom legationssekreterare, inom den närmaste tiden komme att afgå från befattningen, hos mig hemställt om vidtagande af åtgärder för anställande af en legationssekreterare vid nämnda beskickning samt därvid anfört:

En legationssekreterare vid beskickningen kunde icke undvaras, sedan våra intressen i Öster tagit en omfattning, som vid tiden för statens bestämmande icke kunde förutses. Dock syntes icke tillrädligt att redan nu definitivt bestämma om en större omfattning af representationen. Tillräcklig erfarenhet kunde ännu ej anses föreligga; och ej heller kunde man med säkerhet beräkna, att så stora fördelar komme att beredas landet af affärerna på Östern, att de motsvarade en fortgående större utgift.

Allt tydde emellertid på, ett landets näringsidkare på denna marknad skulle kunna finna en varaktig afsättning för industrialster af alla slag. Omfattningen af denna afsättning komme likväl att bero på ett kraftfullt arbete just i början, då det gällde att bryta nya vägar och anknyta förbindelser under för båda parterna hittills obekanta förhållanden. Att nu förbise detta vore att försätta hela arbetet i ett svaghetstillstånd; det vore som att i en stort anlagd privataffär uraktlåta anställa kontorister.

Hade man således önskan och afsikten att våra affärer med Östern skulle utvecklas, hvilket framginge både af Riksdagens offervillighet i fråga om den ostasiatiska linjen och af det verkligt stora intresse, som i de mest

vidsträckta kretsar visats för de genom departementet, beskickningen och handelsattachén framkomna förslagen till nya affärsförbindelser, så måste den för det påbörjade arbetets fortsättande nödiga arbetskraften ställas till disposition.

Ingalunda borde emellertid vid dessa kraf förbises, att den strängaste hushållning iakttoges. Men sedan Kungl. Maj:t bestämt, att Sverige äfven skulle representeras i Kina och ministern utan annan ersättning än den för reglementsenliga resekostnader åtagit sig posten i Peking, blefve för ministern oafvisligt att få så ställdt att förutom medföljande sekreterare, utan hvilken man ej gärna i Östern kunde uppträda, i Tokio alltid funnes någon, som förestode legationen. Tills vidare kunde frågan lösas, för så vidt det medgäfves att vid förefallande behof få till japanska utrikesdepartementet anmäla antingen legationssekreteraren eller vicekonsuln Uddén, vår ende aflönade konsul i Japan, att förestå beskickningen. Ömsevis finge dessa då medfölja, då ministern hade att aflägga besök i Peking eller andra platser, som påkallade hans närvaro.

Efter att vidare hafva påpekat, att särskildt de underhandlingar om afslutande af en handelstraktat med Kina, som enligt ministerns åsikt borde under den närmaste tiden inledas, gjorde anställandet af en legationssekreterare synnerligen önskvärdt, har ministern föreslagit, att till årligt arfvode åt denne borde förutom reglementerad reseersättning tilldelas 7,500 kronor.

Denna envoyén Wallenbergs skrifvelse blef af mig inför Kungl. Maj:t föredragen den 6 sistlidne september, därvid Kungl. Maj:t med bifall till min underdåniga hemställan behagade besluta, att ett belopp af tillhoppa 7,500 kronor finge af handels- och sjöfartsfondens tillgångar på rekvisition tillhandahållas utrikesdepartementet för att såsom arfvode tilldelas en vid beskickningen i Tokio och Peking anställd, af Kungl. Maj:t utsedd sekreterare; att arfvodet skulle utgå den dag, då ifrågavarande person vid nämnda beskickning börjar sin tjänstgöring, att månatligen utbetalas; samt att den till befattningens upprätthållande utsedde skulle åtnjuta enahanda reseersättning och tjänsteförmåner som äro legationssekreterare medgifna.

Därest planerna på en liffigare handelsförbindelse med Ostasien vinner åsyftad framgång, torde utan tvifvel i framtiden arbetspersonalen i Ostasien behöfva ökas. Det kan dock icke anses för närvarande lämpligt att definitivt fastslå skapandet af en legationssekreterarebefattning vid beskickningen i Tokio och Peking, då det är mycket möjligt att förhållandena kunna medföra, att i stället snarare en lönad konsul i norra Kina, såsom exempelvis i Tientsin, skulle vara att föredraga.»

I anledning af hvad departementschefen sålunda yttrat, får utskottet, med tillstyrkande af bifall till ifrågavarande förslag, hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1909 till arfvode för en legationssekreterare vid beskickningen i Tokio och Peking bevilja 7,500 kronor att med en tolfedel månatligen till honom utbetalas.

11:o) Under punkt 10 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till ersättande af vissa i statsrådsprotokollet omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, uppgående tillsammans till 107,142 kronor 49 öre, å extra stat för år 1909 anvisa ett motsvarande belopp, som för afrundande af hufvudtitelns slutsumma syntes böra uppföras med 107,150 kronor. *Ersättning för af statskontoret under år 1907 gjorda förskott.*
[10.]

Departementschefen har beträffande denna fråga till statsrådsprotokollet anfört, hurusom statskontoret i tre särskilda underdåniga skrivelser den 11 december 1907 hos Kungl. Maj:t anmält till ersättande följande af statskontoret förskjutna medel, nämligen:

1:o) jämlikt kungl. brefvet den 28 september 1906 för expektansarfvoden till vissa diplomat- och konsulattjänstemän under tiden januari—november månad 1907	kronor 24,000: —
2:o) på grund af kungl. brefven den 8 juni 1906 samt 4 och 14 juni 1907 för gäldande af kostnaderna för utarbetande af ny konsulatförordning och konsulatinstruktion	» 6,815: 06
3:o) jämlikt kungl. brefvet den 4 juni 1907 för gäldande af en svenska statens skuld till den fria riksstaden Lybeck	» 76,327: 43
	<hr/> Summa kronor 107,142: 49

I fråga om den under moment 3:o) omförmälda ersättning yttrade departementschefen följande:

»Beträffande den under punkt 3:o) omförmälda ersättning torde det tillåtas mig att särskildt erinra om följande:

Genom afslutandet af 1906 års handels- och sjöfartstraktat med Tyska Riket bragtes den sedan mera än 50 år hvilande frågan om en staden Lybecks fordran hos svenska kronan åter på dagordningen. For-

dringsanspråket härleder sig från staden Lybecks omkostnader af olika slag för den svenska truppstyrka, som under tiden 3 december 1813—30 april 1814 höll staden besatt, och fastställdes genom en öfverenskommelse mellan svenska kronan och Lybeck den 3 april 1815 det belopp, som svenska staten skulle erlägga, till 50,000 rhenska floriner.

Vid den ekonomiska uppgörelse med en mängd tyska stater, som skedde under de närmast därpå följande åren, blef emellertid den nämnda skulden ej likviderad. Lybeck förnyade under den följande tiden fram till 1842 upprepade gånger sina reklamationer, men betalningen blef ständigt af olika skäl uppskjuten. Vid afslutandet af 1852 års handels- och sjöfartstraktat med Lybeck förband sig staden formligen att under traktatens giltighetstid låta sina fordringsanspråk hvila med förbehållen rätt att återupptaga dem, så snart traktaten upphört att gälla.

Såsom en följd häraf har nu, sedan 1906 års traktat med Tyska Riket trädt i stället för 1852 års traktat, härvarande tyske minister den 7 februari 1907 å staden Lybecks vägnar gjort framställning att ofvannämnda skuldsumma till staden måtte utbetalas jämte fem procent ränta därå, räknadt från den 1 maj 1815 till den 14 september 1852, då nyssnämnda traktat med Lybeck afslöts, eller tillsammans mark 245,880: 93.

Skulden var, såsom af det föregående framgår, fullt klar och erkänd, men däremot kunde tvekan uppkomma, huruvida jämväl räntan å densamma borde gäldas. Efter förda underhandlingar förklarade sig slutligen staden Lybeck villig att afstå från sitt kraf på ränta, men endast under förbehåll att likvid skedde före den 15 juni 1907.

Meddelandet härom från härvarande tyske minister ingick emellertid ej förrän den 27 maj, och då tiden följaktligen ej medgaf aflåtande af proposition i ärendet till Riksdagen, behagade Kungl. Maj:t i stället den 4 påföljande juni anbefalla statskontoret att förskottsvis till gäldande af staden Lybecks fordran låta utbetala det ursprungliga beloppet 50,000 floriner eller i nu gällande tyskt mynt 85,713 mark.»

Utskottet, som under punkt 3 här ofvan framställt förslag om den åtgärd, som må vara erforderlig för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, får, med anledning af Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och under iakttagande af regeln om anslags utförande i jämnt krontal, hemställa,

att Riksdagen må, till täckande af omförmälda, utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, å extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 107,143 kronor.

12:o) Vidare har Kungl. Maj:t uti punkt 11 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till beredande af lönetillägg för innevarande år åt tjänstemän och betjante i utrikesdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli å extra stat för år 1909 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 11,500 kronor. *Lönetillägg för tjänstemän och betjante i utrikesdepartementet.*

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

[11.]

annäla.

13:o) Slutligen har Kungl. Maj:t under punkt 12 af tredje hufvudtiteln i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen medgifva, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel måtte år 1909 för svenska kyrkan i Paris få användas 1,169 kronor att utgå såsom löne- *Löneökning för pastorn vid svenska församlingen i Paris.* tillökning för pastorn.

[12.]

Departementschefen har beträffande detta ämne till statsrådsprotokollet anfört följande:

»Med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgaf 1907 års Riksdag, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel finge år 1908 för svenska kyrkan i Paris användas 1,169 kronor, att utgå som lönetillökning för pastorn.

Alltsedan år 1893 har af berörda hyresinkomster hvarje år användts ett visst belopp till lönetillökning åt pastor vid svenska församlingen i Paris. Denna lönetillökning har från och med år 1900 utgått med det ofvannämnda för 1908 medgifna beloppet af 1,169 kronor, motsvarande 1,625 francs.

Församlingen har nu genom dess kyrkoråd framhållit det fortfarande behovet af ifrågavarande anslag för åstadkommande af nödig jämvikt i kyrkans budget samt anhållit, att Eders Kungl. Maj:t måtte jämväl i den nådiga propositionen till 1908 års Riksdag upptaga detsamma; och har Eders Kungl. Maj:ts minister i Paris förordat nådigt bifall till den underdåniga ansökningen.»

Med tillstyrkande af bifall till denna framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må medgifva, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel må under

år 1909 för *svenska kyrkan i Paris* användas 1,169 kronor, att utgå såsom lönetillökning för pastorn.

Stockholm den 18 februari 1908.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Tabell öfver *ordinarie* anslagen under riksstatens *Tredje* hufvudtitel.

1908 års riksstat anslår.			Förslag till blif- vande riksstat.	
Anvisning i kontant.			Anvisning i kontant.	
Kronor.	Öre.		Kronor.	Öre.
24,000	—	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	24,000	—
73,050	—	Utrikesdepartementet, nuvarande be- lopp 73,050: —		
		Ökas med 1,500: —	74,550	—
831,600	—	Beskickningar och konsulat, nuva- rande belopp 831,600: —		
		Ökas med 42,000: —	873,600	—
5,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—
5,000	—	Bidrag till vissa vice konsulers aflönande, <i>för- slagsanslag</i>	5,000	—
45,000	—	Ersättningar till olönade konsulter och vice- konsulter, <i>förslagsanslag</i>	45,000	—
27,000	—	Diplomat- och konsulsaspiranter	27,000	—
18,000	—	Militär- och marinattachéer	18,000	—
36,000	—	Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	36,000	—
15,000	—	Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>	15,000	—
40,000	—	Rese- och flyttningersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, <i>förslagsanslag</i>	40,000	—
14,000	—	Vikariatsersättning, renskrifning, tillfälliga bi- träden m. m.	14,000	—
23,500	—	Kanslivaktmästare, renskrifningskostnader och andra utgifter vid beskickningar och konsulat	23,500	—
92,500	—	Skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i> , nuvarande belopp 92,500: —		
		Ökas med 6,000: —	98,500	—
35,000	—	Godtgörelse af kostnader för sjöfolk och nöd- ställda svenska undersåtar m. m. <i>förslags- anslag</i>	35,000	—
40,000	—	Hemliga utgifter	40,000	—
2,950	—	Svenska kyrkan i Paris	2,950	—
1,327,600	—		1,377,100	—

Tabell öfver de *extra ordinarie* anslagen under riksstatens
Tredje hufvudtitel.

	Kronor.	Öre.
Utrikesdepartementet.		
Till fortsatt utgifvande af Sveriges traktater	4,500	—
» bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under år 1908 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag	2,500	—
Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern	750	—
Till personliga godtgörelser för mistade konsulatafgifter .	11,000	—
» personligt lönetillägg åt generalkonsulerna D. Daniels- son i London och M. Améen i Hamburg	5,500	—
» lönetillägg för år 1908 åt ministerresidenten i Buenos Aires	15,000	—
» arfvode för en legationssekreterare vid beskickningen i Tokio och Peking	7,500	—
» betäckande af utaf statskontoret utbetalda förskott .	107,143	—
» beredande af extra lönetillägg för år 1908 åt tjänste- män och betjante i utrikesdepartementet, <i>förslags- anslag</i>	*) 11,500	—
	165,393	—

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva yttrande.